

Lokale tillitsvalgte ved BIBSYS
BIBSYS
7491 Trondheim

25. februar 2009

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Høring: Norsk vitenskapsindeks

Innstillingen om Norsk vitenskapsindeks (NVI) ble sendt til høring fra Kunnskapsdepartementet (KD) 2008-12-12. BIBSYS er en av høringsinstansene.

På styremøte 2009-02-19 vedtok BIBSYS styre at BIBSYS ikke skal sende en høringsuttalelse til KD. Det er avholdt et allmøte for BIBSYS-ansatte om NVI. Med utgangspunkt i konklusjonene fra dette møtet, vil lokale tillitsvalgte (LOSAM representanter) med denne høringsuttalelsen fremme de ansattes synspunkter.

Innstillingen bærer i hovedsak preg av å være solid faglig basert og slik at konklusjonene naturlig følger av den argumentasjon som legges til grunn. Ansatte i BIBSYS kan derfor slutte seg til de fleste av konklusjonene som er gitt i innstillingens kapittel 1.4.

Ansatte i BIBSYS har som utgangspunkt at NVI må fremstå som godt integrert med andre viktige systemer i sektoren. Dette betyr at NVI må sees i sammenheng med institusjonenes åpne publiseringsarkiv og NORA, den nasjonale søketjenesten for disse, samt bibliotek tjenester til U&H-sektoren. Videre må en ta hensyn til at kvalitetssikrede bibliografiske data er et gjennomgående behov for alle disse tjenestene.

BIBSYS har lang erfaring i å arbeide med større konsortier av institusjoner som bruker de produkter og tjenester BIBSYS tilbyr. De største av disse, målt i antall brukere, er BIBSYS Biblioteksystem og BIBSYS ForskDok. Begge er basert på en database som er felles for alle institusjoner og brukere. BIBSYS er også en av leverandørene av bibliografiske data til fellessystemet ITAR som benyttes av forskningsdokumentasjonssystemene BIBSYS ForskDok og Frida. BIBSYS har derfor spesialkompetanse innenfor fagområdet forskningsdokumentasjon.

Hvis en tar utgangspunkt i behovet for å se tjenestene til U&H-sektoren i et mest mulig samordnet perspektiv, må det stilles spørsmålsteget ved om det er hensiktsmessig å opprette et eget forvaltningsorgan for NVI slik det er foreslått i disse punktene i innstillingens konklusjon:

- *Arbeidsgruppen foreslår at det etableres et nytt nasjonalt forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet som får ansvaret for å etablere, drifte og utvikle det nasjonale systemet for forskningsinformasjon. I starten prioriteres etablering, drift og utvikling av en felles database for informasjon om vitenskapelig publisering, Norsk vitenskapsindeks.*
- *Arbeidsgruppen anbefaler at Kunnskapsdepartementet inngår avtale med Universitetet i Oslo om drift av det nasjonale systemet for forskningsinformasjon i samsvar med § 1-4 nr. 4 i lov om universiteter og høyskoler, slik at det nye forvaltningsorganet kan dra*

nytte av etablert kompetanse.

- *Det forutsettes at departementet utarbeider egne vedtekter for forvaltningsorganet der organets faglige uavhengighet fremgår. Vedtektene må også regulere sammensetningen av styret som forutsettes oppnevnt av KD.*
- *De tre forskningsutøvende sektorer må være likeverdig representert i styret. Styret får ansvaret for den faglige virksomhet ved forvaltningsorganet og for de administrative oppgaver som er lagt til organet.*
- *Arbeidsgruppen forutsetter at det inngås en egen avtale mellom Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet om etatsstyring av forvaltningsorganet.*

Et alternativ til å opprette et nytt forvaltningsorgan vil være å bruke et eksisterende. Det er da nærliggende å tenke på BIBSYS. I BIBSYS vedtekter er det bl.a. gitt:

”...§ 5 BIBSYS oppgaver og tjenester

BIBSYS’ formål er å stille til rådighet og levere kostnadseffektive informasjonstjenester av høy kvalitet primært for institusjoner i universitets- og høgscolesektoren, samt å anskaffe, utvikle og drive fellessystemer etter behov. BIBSYS arbeid skal fremme samarbeids- og integrasjonsløsninger mellom institusjonene. BIBSYS skal arbeide for å ha en solid faglig tyngde innen sitt virkeområde.

BIBSYS skal bidra til at biblioteksystemer og informasjonstjenester blir best mulig integrert med andre datasystemer og tjenester ved institusjonene....”

Gjennom sin virksomhet vil forvaltningsorganet BIBSYS være fullt i stand til å ivareta de behov NVI vil ha. Det spesifikke arbeidet med NVI må imidlertid ta hensyn til behovet for faglig uavhengighet og likeverdig innflytelse fra de tre sektorene slik det er gitt i konklusjonene (gjengitt ovenfor). Med BIBSYS som forvaltningsorgan vil dette for eksempel kunne skje ved en konsortieorganisering på samme måte som for andre produkter BIBSYS tilbyr. Et slikt konsortium vil ha en utstrakt grad av selvstyre med eget konsortiestyre. Dagens regler for en slik konsortieorganisering vil kunne danne utgangspunkt for en konsortieorganisering for NVI.

Selv om BIBSYS i henhold til vedtektene primært skal tilfredsstille behov i U&H-sektoren, er også flere i de to øvrige forskningsutøvende sektorene som skal bruke NVI allerede brukere av produkter og tjenester fra BIBSYS.

Et annet av punktene i NVI konklusjonen er:

- *Arbeidsgruppen anbefaler at Norsk vitenskapsindeks og det nasjonale systemet for forskningsinformasjon bygger på en omstrukturering og videreutvikling av det eksisterende systemet Frida som i dag er organisert som et nasjonalt samarbeidstiltak eid av de fire breddeuniversitetene.*

Anbefalingen om å bygge videre på Frida (kap. 3.3 i rapporten) er grunnlagt med at dette systemet er det som brukes mest. Statistikken viser at dagens Frida helt klart har mest data om vitenskapelig publisering. I et nytt system må en imidlertid måtte regne med større endringer for brukerne i forhold til dagens systemer, for eksempel for å få på plass kravene til sporbarhet. Frida-brukerne må også gå

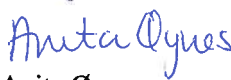
fra en struktur med separate databaser for hver enkelt institusjon, til en struktur med en felles database. Det naturlige ville derfor være om en foretok en grundigere vurdering av på hvilken måte et nytt system kunne utnytte gode elementer fra både BIBSYS ForskDok og Frida.

Uansett endelig valg av organisasjonsform og system er det viktig å påpeke at en bør dra veksel på den kompetanse som allerede finnes i de to fagmiljøene. Selv om videre utvikling skjer med utgangspunkt i ett av systemene, så er det intet til hinder for at en kjøper tjenester fra det andre systemet.

Forslaget om en direkte bevilgning over statsbudsjettet hvert år til dekning av etablerings- og driftskostnader til NVI støttes. Ansatte i BIBSYS vil imidlertid påpeke at kostnader forbundet med konvertering av data i dagens ForskDok- og Frida-databaser også må dekkes over statsbudsjettet. Det er ikke naturlig at de institusjoner som bruker dagens systemer skal dekke dette.

Med vennlig hilsen

LOSAM-representanter fra fagforbundene ved BIBSYS

Anita Øynes
Forskerforbundet

Svein Bjerken
TEKNA

Ragnhild Høglér Rohde
NTL

Sølvi Alfnes
NITO

Margit Wagnild
PARAT

Kopi til: firmapost@bibsys.no

